

Vår saksbehandler
Jan Kåre Husa

Referanse
JAHU/2020/615-61/X20

Behandles av	Utvalgssaksnr	Møtedato
Formannskapet		

Egenevaluering av kriseledelsens arbeid i fbm. koronapandemien våren og sommeren 2020

Vedlegg

1 Egenevaluering av kriseledelsen, våren-sommeren 2020

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Ingen

Saksopplysninger

Det nye koronaviruset SARS-CoV-2 ble oppdaget i Norge tidlig vinteren 2020, relativt raskt etter at det ble definert som en pandemi på verdensbasis.

I Oppdal ble det meldt om den første smittesituasjonen i uke 10 med 3 mulig smittede i et bryllupsfølge på Bjerkeløkkja.

Krisestab ble satt søndag 8.mars 2020 kl. 17.00. Tilstede var ordfører Geir Arild Espnes, varaordfører Elisabeth Hals, kommuneoverlege Kirsten Vikan Opdahl, folkehelsekoordinator Vigdis Thun, kommunedirektør Ole Bjørn Moen, utviklingsleder Jan Kåre Husa, loggfører Gerd S. Måren. Etter hvert ble krisestaben utvidet med enhetsleder Ane Hoel, informasjonsmedarbeider Ove Karlsvik og saksbehandler Mary Bjørndalseter.

Det ble avholdt jevnlig møter i krisestab våren og forsommeren 2020. Møtene er loggført i krisehåndteringssystemet CIM, der fylkesmannen til enhver tid er orientert om utvikling i smittesituasjonen og kommunens håndtering.

For øvrig har fylkesmannen fått jevnlig rapportering om bl.a. samfunnskritiske funksjoner, behov for smittevernustyr m.v., og det har vært gjennomført jevnlig orienteringsmøter mellom fylkesmannen og kommunedirektørene i fylket. Smittesituasjonen i Oppdal flatet ut og det ble framover mot sommerferien ikke oppdaget nye smittede.

Helse- og omsorgsdepartementet har sendt et rundskriv om kommunale smitteverntiltak 05.11.2020. Formålet med rundskrivet er å gi kommunene veiledning om ulike lokale smitteverntiltak som kan være aktuelle dersom den lokale smittesituasjonen tilsier det. Departementet gjør i rundskrivet kapittel 3 rede for de rettslige rammene i smittevernloven og hvilke hensyn som skal vurderes etter loven. Rundskrivet gir også veiledning om vedtak ved bruk av hastekompetanse, hvordan kommunale vedtak kan utformes, og enkelte avgrensningsspørsmål som bør tas i betraktning. Kommunedirektøren mener rundskrivet på en oversiktlig måte gir føringer for det videre arbeidet i kommunene med håndtering av smittesituasjonen.

Korona-pandemien har i stor grad påvirket det norske samfunnet. Dette gjelder spesielt virksomheter som ivaretar kritiske samfunnsfunksjoner. Arbeidet i krisestaben har hatt fokus på å få oversikt over

smittevern/smittesporing og ivaretagelse av smittede i isolering samt personer i karantene. Det har vært viktig å sørge for tilstrekkelig faglig kapasitet i bl.a. smittevernet. Arbeidet og disposisjoner i krisestaben har gitt en del økonomiske konsekvenser i egen organisasjon som forøvrig er blitt delvis dekt opp ved statlige skjønnsmidler. Videre har krisestaben måttet ta en del beslutninger i forhold som har hatt betydning for ulike næringsaktører i lokalsamfunnet.

I møte i krisestaben 26.08.2020 ble det derfor bestemt å gjennomføre en *egnevaluering* av håndteringen av situasjonen så langt. Samtidig ble det nedsatt en faglig ressursgruppe som skulle arbeide med smittevern og smittesporing samt bistå med informasjonsflyten. Formålet med all evaluering etter hendelser og kriser, er å finne læringspunkter. Selv om krisen ennå ikke er over, har det vært behov for å starte arbeidet med å evaluere krisestabens håndtering. Dette er viktig for å kunne gjøre justeringer underveis i håndteringen, og for å kunne dokumentere erfaringer underveis i arbeidet.

Det ble utarbeidet spørsmål og utsendt til deltakerne i krisestaben for drøfting med følgende bakteppe/formål:

- Hva kan vi som organisasjon lære av denne hendelsen?
- Hvordan kan vi bruke lærdommen fra denne hendelsen til å bedre håndteringen av kommende hendelser?

Følgende spørsmål er stilt til deltakerne i krisestaben:

Beredskapsplan

- *Var denne type hendelse omtalt i gjeldende beredskapsplaner?*
- *Var roller, ansvar og myndighet tilstrekkelig avklart i forkant av denne krisen?*
- *Var sammensetning av kriseledelsen hensiktsmessig?*
- *Er delegert fullmakt fra Kommunestyret tilstrekkelig avklart i Overordnet beredskapsplan?*
- *Er fastsatt økonomisk ramme for kriseledelsen (kr. 500 000,-) tilstrekkelig?*

Gjennomføring av møter, koordinering, samarbeid og informasjonsdeling med andre myndigheter

- *Er det kommentarer til gjennomføring av møtene i kriseledelsen, evt. hva kunne vært gjort annerledes?*
- *Hvordan har samarbeidet og koordineringen med andre aktører fungert?*
- *I hvilken grad har håndteringen avdekket et behov for å avklare roller og ansvar opp mot andre aktører (f.eks. lokale ønsker i fbm. bruk av hytter)?*
- *Hvordan har informasjonsdeling via ulike kanaler fungert?*
- *I hvilken grad har den interne informasjonen i organisasjonen fungert?*

Myndighetenes beslutninger, råd og tiltak

- *Hvordan har beslutninger, råd og tiltak fra myndighetene påvirket vårt arbeid i Oppdal kommune?*
- *Hva er våre erfaringer med å forholde seg til sentrale, regionale og lokale forskrifter?*
- *Veilederne fra sentrale myndigheter har hatt til hensikt å klargjøre forskrifter og smitteverntiltak – hva er våre erfaringer med bruk av disse?*

Mediehåndtering og krisekommunikasjon

- *Har Oppdal kommune hatt en egen strategi for kommunikasjonen under denne krisen, inkludert en strategi for å nå spesielle målgrupper som medier, befolkningen, brukere?*
- *Ble det satt i verk spesielle kommunikasjonstiltak som følge av denne krisen?*
- *Hvilke kommunikasjonskanaler ble benyttet (mediene, egen nettside, Facebook, digitale møter o.l.)? Hvilke kanaler var velegnet til å nå fram med budskap?*
- *Hvilke erfaringer er høstet fra kommunikasjonen med ulike målgrupper; som befolkningen, brukere/kunder og media? Var det grupper som var vanskelig å nå?*

- *I hvilken grad har det vært pågang av henvendelser til Oppdal kommune fra medier, befolkningen og andre målgrupper? Hvordan har henvendelsene vært håndtert?*
- *Hvordan har Oppdal kommune håndtert innsynsbegjæringer (omfang, verdivurdering, koordinering med andre aktører mv.)?*

Kontinuitetsplanlegging

- *Hvordan har vi organisert oss for å vurdere utviklingen av krisen frem i tid og behov for tiltak?*
- *Har vi i Oppdal komme hatt tilgang på tilstrekkelig kunnskap som grunnlag for kontinuitetsplanlegging? Hva har evt. manglet?*
- *I hvilken grad er Oppdal kommune forberedt på å håndtere mulige samtidige hendelser?*

Restriksjoner på fysiske møter og nettbasert kommunikasjon

- *Hvordan har nettbasert kommunikasjon påvirket krisehåndteringen?*
- *Hvordan har Oppdal kommune løst behovet for utstyr og ressurser til hjemmekontorløsning?*
- *I hvilken grad har informasjonssikkerheten blitt ivaretatt ved bruk av nettbasert kommunikasjon?*

Eventuelle tilleggskommentarer

-

Hva har vi lært ved håndteringen så langt?

-

Svar fra deltakerne i kriseledelsen vedlegges saken (gjengis med ulike farger for å kunne skille svarene fra hverandre).

Krisestabens erfaringer/læring etter tilbakemeldinger fra deltakerne:

I kriser må vi ta avgjørelser raskt ut i fra vår kunnskap der og da. Det viktigste er i ivareta liv og helse og trygge innbyggerne våre. Alle kriser lever sitt eget liv og en kan ikke detaljplanlegge for alt som kan skje. Viktig å gjennomføre evaluering når en krise har skjedd, samt å gjennomføre øving minst en gang i året.

Vi må ha større fokus på informasjon til egen organisasjon.

Et viktig grep som burde vært på plass da krisen oppstod, var ei ressursgruppe . Ved å opprette ei ressursgruppe fikk flere økt kunnskap og kompetanse om krisen som gjør at enhetene blir mye mer selvstendige i forhold til å ta beslutninger om egen drift. Dette vil føre til mer ro i selve organisasjonen.En egen koronamail skulle også vært på plass mye før. Denne avlaster og ved å fordele ansvaret for å besvare mail blir også kompetansen høyere på flere i gruppa.

Holde seg til sentrale forskrifter så langt det lar seg gjøre.

Vi brukte mye tid og ressurser på å lage egne regler. Dette må vi vurdere mer nøye neste gang.

Holde hjemmesiden oppdatert til enhver tid. Dette sparer oss for mye.

Dyktige medarbeidere/ansatte. Den økonomiske siden må følges opp bedre. Formannskap/Kommunestyre må orienteres fra dag 1.

Vi må være flinke på informasjon innad i organisasjonen. Krisestaben må alltid ha all informasjon. Viktig at alle roller er vel avklart.

Lært at ressurser og informasjon er essensielt.

Ser i etterkant at jeg og Vigdis kunne hatt mer bistand i utøvende arbeid, som for eksempel håndtering av alle henvendelser, telefoner, vi burde organisert kommunal testing tidligere. Kunne hatt mer avlastning med å svare på mail- a la koronagruppa som er nå. Men vi var nok heller ikke så flinke til å gi beskjed om behov.

Lært at i Oppdal er det mange gode flinke mennesker som stiller opp, frivillighet er fantastisk, at det meste går bra uansett hvor forberedt man er med planer osv.

Vurdering

I besvarelser i egevalueringen framkom det at krisehåndteringen fungerte bra. Kriseledelsen hadde god oversikt over situasjonen og utviklingen, og foretok disposisjoner som betraktes som forventet i hht. Overordnet beredskapsplan. Imidlertid var det en krevende situasjon å forholde seg til sentrale myndigheters regelverk og anbefalinger til enhver tid, og det viste seg underveis at det var nødvendig å få avklart en del forhold rundt kommunens myndighetsutøvelse og gjennomføre noen organisatoriske grep.

Opprettelse av den sammensatte ressursgruppen som fikk til oppgave å drive smittesporing og hindre smittespredning, har vist seg å være viktig ressurs for bl.a. kommuneoverlegens smittevernarbeid og ordførerens informasjonsarbeid.

Videre har kommunedirektøren erfart at det også er viktig å tilstrebe god informasjon i egen organisasjon.

Det er framkommet følgende forslag til tiltak fra krisestaben etter egevaluering og læring:

Kontinuitetsplan må inn som begrep i overordnet beredskapsplan. Økonomisk ramme må økes.

Må øke økonomisk ramme for krisehåndtering

- *Vurdere flere fagpersoner i krisestab (økonomisjef, rådgiver helse, rådgiver oppvekst, mulig også en jurist?) I de fleste kriser er det også greit å ha med en jurist slik som nå, men dette kan vurderes ut fra hvilken hendelse/krise som skjer.*
- *Informasjonsansvar til organisasjonen knyttes til en person som er deltaker i krisestab*
- *Vurdere ressursgruppe rundt leder av fagområdet som er i krise.*
- *Vurdere mulighet for en egen mail slik som vi nå har fått med koronamail*
- *Egen person som oppdaterer hjemmeside og som oppdaterer seg i forhold til sentrale myndigheter hver dag under krisen.*
- *Gå gjennom roller, ansvar og myndighet med alle som sitter i krisestab uansett om det står i plan.*
- *Sikre at det blir tilstrekkelig ro og nok tid i krisestabsmøtene*
- *Egen smittesporingsgruppe som er knyttet til roller*
- *Egen gruppe som er knyttet opp til roller som har ansvar for massevaksinering når det er aktuelt*

Kanskje er det på tide med gjennomgang av beredskapsplanen/økonomirammen. Oppdatere telefonnummer.

Vi må kanskje oppdatere overordnet beredskapsplan, eller ha «delplaner» som beskriver scenarier og tiltakslistene. F.eks.: Brann, flom, ras etc.

Se gjennom planverk om det er nok utøvende tiltak/nok utøvende planverk.

Være mer presis på hvem som har ansvar på hva, og delegeringsmyndighet.

ROS analyse for legevakt/beredskap.

ROS for smitte/utbrudd i helsetjenesten som for eksempel helsesenteret, hjemmesykepleien.

Være obs på håndbok for håndtering av smitte fra FHI, ha en egen ansvarlig for oppdatering fra forskrift, råd fra sentrale myndigheter osv.

Bruke hjemmeside- en informasjonsansvarlig som er på og følger med på oppdateringer fra sentrale myndigheter og legger ut info fra sentrale myndigheter men også fra lokalt fortløpende.

Kommunedirektørens oppsummering

Tilbakemeldingene viser at krisehåndteringen av pandemien våren og sommeren 2020 i Oppdal har vært utført tilfredsstillende, men arbeidet har gitt erfaring og god læring som vil være nyttig i håndtering av evt. framtidige pandemisituasjoner.

Kommunedirektøren legger egevalueringen fra deltakerne i krisestaben til grunn for arbeid med revidering av kommunens plansystem innen beredskap.

Kommunedirektørens tilråding

Formannskapet tar kommunedirektørens redegjørelse om egevaluering av krisestabens arbeid i fbm. koronapandemien våren og sommeren 2020 til orientering.